

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— frt
Félévre 5.—
Negyedévre 2.50
Egy hóra 1.—
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:

Főpiacz, a város-
házzal szemben.

Hirdetések:

Egy hasábos petty
soronként 5 kr-ával
számítatnak.

Bezárt kapuk.

Debreczen, november 2.

(K—ez.) Az ezredéves országos kiállítás kapui holnap bezáródnak s pár nap múlva romok lesznek a nemzeti dicsőség büszke csarnokainak helyén.

Az emberi kéz alkotásai eltűnnek, de megmarad azok szelleme, amazok mulandók, ez azonban örök.

Messze földről kerestek fel bennünket a művelt nemzetek, tudósok és művészek egyaránt. S amit láttak, amit tapasztaltak azt mind elvitték magukkal, hogy hazatérve hirdessék kulturánkat, haladásunkat és öndicséret nélkül szólva dicsőségünket.

Nemesak vendégszeretetet találtak hazánkban, hanem egy rendezett, folyton törekvő országot, melyben munkás kezek dolgoztak azon, hogy ezeréves fennállásunk emlékünnepe méltó legyen a nemzet dicső multjához.

A világot látott idegenek ítéllete kedvező volt rólunk s munkánk produktumai meggyőzték vendégeinket arról, hogy a magyar nemzet nemesak a harez tűzében nevelt félisteneket, hanem a tudomány, művészet, kereske-

delem és ipar terén is megállta helyét a művelt nemzetek sorában.

Jól esik itt kiemelnünk, hogy a magyar nemzet koronás királya is elismerte kiállításunk fényes sikerét. A felséges ajkáról elhangzó szavak méltó koronája a nemzet tevékenységének s örök bizonyossága annak, hogy az uralkodó nemes szive együtt érez, együtt dobog nemzetének lelkével.

Egy ezer éva mi multunk, mely sokszor látta könnyeinket, de tanuja volt örömeinknek is. Volt részünk gyászban, diadalban, ragyogó fénysugárban és lemondásban egyaránt. Osztottunk mi is a többi nemzetek sorsában. A vész napjaiban nem csüggedtünk s ha színes óráink voltak, hálatalt szívünk fohászát küldtük a magyarok Istenéhez, ki hatalmas karjával megóvott bennünket a vérzivatarok közepett. Nem halhattunk meg, mert életreszülettünk s míg nemzetek tűntek le a semmiségbe, addig mi a romokon állva is reméltünk és csüggedés nélkül néztünk a bizonytalan jövőbe.

Ezer év viharzott el felettünk, mely még egy nemzet életében is nagy idő. S midőn a másodiknak küszöbére léptünk, meghívtuk a

művelt külföldet, hogy győződjék meg arról, — miszerint az idők nem repültek el nyomtalanul, hanem dolgoztunk a becsület akarat energiájával és lan- kadást nem ismerő munkájával.

Fáj, nagyon fáj, hogy végbuesut kell mondanunk annak a tündéerkertnek, melynek csodálására milliók keresték fel hazánkat. A tudomány és művészet kincsesbányájának ajtái ma bezárulnak, de a szellem, mely azokat megalkotta, létrehozta, megteremtette örökre megmarad a a nemzet lelkében és éltetni fogja még évezredekken keresztül fényben, békében és dicsőségben.

Adja Isten, hogy úgy legyen!

— Belföldi hírek. (A szász képviselők.)

A brassói nagygyűlésen a szász képviselők kijelentették, hogy e szabadelvű párthoz csatlakoznak; a közigazgatás államosítását támogatják, azonban a magyar nyelv tanítása és az iskolák államosítása ellen tiltakoznak. — (Uj grófok.) A hivatalos lap szombati száma jelenti, hogy Lónyay Gábor deregnői nagybirtokost Zemplénben és a nagylónyai uradalom felének tulajdonosát Bereghben, valamint öcsését Lónyay Elemért, a zempléni olasz kastély és uradalom birtokosát követelési titkárt, valamint törvényes örökösüket Ó Felsége grófi rangra emelt s a főrendiház örökös tagjává nevezte ki.

TÁRGZA.

Memento mori.

— A Debreczeni Ellenőr eredeti tárezája. —

Irta: Kocz Ákos.

Pál, a nemzetek apostola egy éjjel a könyvek könyvének tanúsága szerint Troászban hirdette az üdv ígét. A hallgatóság közt egy fiatal ember is volt, ki az emeleti ablaknál ülve elaludt s leestett az udvarra. Midőn az ifju halálhírét tudtul adták az apostolnak, abba hagyta beszédét s lemenve az udvarra, szótlanul ráborult a meghalt ifjura.

Az apostol némasága ékebben szólt, mint beszéde és bizonyára a néma fájdalom jobban hatott az emberekre, mint a nagy Tarzita lángoló felbuzdulása, melylyel az uj eszméket hirdette a zsidók és pogányoknak.

És ha így volt, nem csodálkozom. A halál megdöbentően szól némasága daczára is az ember lelkéhez és a sírok fénytelen üregeiből több tudást merítettünk, mint a világ bölcséinek ékesen szóló ajkairól és álmatlan éjeik termékeiből, könyveikből.

A tudásra pedig szükségünk van. Szükségünk különösen most, a mai világ-

ban, midőn a lét harezában nincs időnk önmagunkkal foglalkozni. A kenyér, a megélhetés gondja, az anyag lázas szeretete, vágyódásunk élvezni, gyűjteni kevés időt engednek a lélek szükségletének megfigyelésére. A tudós könyveibe mélyed, a művész lázasan dolgozik, hogy teremtő lelkének erejével megelevenítse a kemény márványt, a kereskedő és iparos esztét és kezét teszi a munkára s a földműves barázdákat hasít, hogy rengő aranykalászkok hullámos fodraiban gyönyörköd-hessék.

A lélek az utoljára jó. Az olyan sorsra van kárhóztatva, mint az édes gyermekek mellett a mostoha, ki csak utoljára kap kenyeret s akkor is csak az esetben, ha jut.

Talán azért vagyunk oly mostohák lelkünkhez, mert tudjuk, hogy az halhatatlan s azt hisszük, hogy ráérünk még avval foglalkozni. S a szegény lélek oly türelmes, egy futó gondolatunk az élet zürzavarában, egy mosolyunk kielégíti s aztán vár, ismét vár türelmesen, míg megcsendül egy-egy csapásra, vagy szerencsétlenségre benne az imádság ezüst harangja.

Érezzük és tudjuk azt mindnyájan, hogy elhanyagoljuk halhatatlan részünket

és éppen azért jól esik, ha van egy nap az esztendőben, midőn önkénytelenül is az elmúlásra, a sirra, arra a sötét éjjelre gondolunk, melyben nincs érzélem, megfagy a gondolat, leesik vállunkról az élet terhe, de elhervad életünk örömeinek rózsája is.

Ilyen nap a halottak napja, mely a kegyeletes megemlékezés ünnepe. Én jól tudom, hogy e napot nem az emberek találták ki, hanem a szív vágya, a lélek szükséglete teremtette azt meg. És ne mondja senki, hogy pogány szokás a sírokat megkoszorúzni. A kegyelet nem lehet pogány s a megemlékezésben mindig van valami nemes, valami felemelő. S az emberiség nagy része úgy látszik, hogy szépnek találja a sírok megkoszorúzását és a mécsvilágok felgyújtását s nyugodtabb lélekkel végzi másnap munkáját, leróva a kegyelet könnyen lefizethető adóját.

Oly jól esik arra gondolnunk, hogy porrszeinket szintén megfogják látogatni az akkor élők s a mi szívünkön is lesz egy pár késői őszvirág, melyet értünk szomorkodó kedveseink könnyei nedvesítenek meg. Halhatatlan lelkünk a csillagos egekből fogja nézni e könnyeket, melyeknek nyomában a csöndes megelégedés

Most hogy Lónyay Sándor beregmezei főispánt képviselővé választották, állásáról lemond, és ha a fiatal, csak huszonhétéves Schönborn Frigyes gróf el nem vállalja a főispánságot, Lónyay Gábor gróf lesz a főispán Beregmezeiben, családjából a tizenegyedik ebben a méltóságban. Lónyay Gábor és Elemér fiai Lónyay Ödönnek és Pázmány Vilmának, unokái Lónyay Gábornak, aki a harminczas és negyvenes években barátja és pártfogója volt Kossuth Lajosnak Zemplénmezeiben és a pozsonyi országgyűléseken. Az öreg Lónyay Gábor többször volt képviselő a Deák-pártban s a gazdasági egyesületnek egyik alapítója és elnöke. Közgazdasági, kérdésekkel foglalkozott irodalmilag is. Az öreg ur egyetlen fiát elvesztvén, 1885-ben halt meg. Gábor és Elemér unokáira hagyva nagy vagyonát. A református vallású Lónyay-nemzetség ősrégi. A Keme nemzetségből származik és első őse, György, 1032-ben szerepelt. Béla herceggel Lengyelországba menekült, s a herceg, mint I. Béla király, nagy birtokot ajándékozott hívének. Lónyay Zsigmond, Bethlen Gábornak II. Ferdinándhoz küldött követe kötötte a pozsonyi békét és ezért bárói rangot kapott. — Lónyay Menyhért, a harmadik magyar miniszterelnök volt az első gróf családjából.

Eötvös Károly visszalépése.

H.-Szoboszló, okt. 30.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Becses lapja folyó hó 26-iki számában a h.-szoboszlói választókerületben lefolyt választási mozgalmakra és az Eötvös Károly visszalépésére vonatkozólag egy terjedelmes közlemény jelent meg, amely az én szerény személyemet is érdekli.

Méltóztassék megengedni, hogy erre a közleményre teljes tárgyilagossággal válaszoljak.

A h.-szoboszlói választókerület polgárai között már régebben nagy számmal voltak olyanok, akik a Polónyi Géza politikai magatartásával nem voltak meg-

elégedve. Ezt az elégedetlenséget még az egyházpolitikai mozgalmak szülték. A h.-szoboszlói függetlenségi és 48-as párt tehát folyton forrongott, de a párt belső életében támadt surlódások csak most, az általános választások előtt nyertek aktuális jellegét.

Az országgyűlésnek október hó elején történt váratlan feloszlása, s az ezt követő választási mozgalmak nálunk is pártszakadást eredményeztek. A függetlenségi és 48-as párt két részre oszlott: liberális függetlenségi, és Ugron pártra.

A liberális függetlenségi párt szervezkedni kezdett.

A Kossuth Ferencz vezetése alatti liberális függetlenségi és 48-as pártnak én állítottam és állottam az élére, mint pártelnök. Azonban első szervezkedésünk Szivos Béla váratlan visszalépése folytán nem sikerült. En az ügy érdekében újabb szervezkedést kíséreltem meg, amely sikerült is.

Igy jött létre Szoboszlón a liberális függetlenségi és 48-as Kossuth párt, amely több beható tanácskozás után Eötvös Károlynak ajánlotta fel a jelöltséget.

Eötvös Károly a jelöltséget egy október 17-én este 10 órakor hozzám intézett távirat szerint el is fogadta. Távirati nyilatkozata a következő:

„Fehér Gábor

H.-szoboszló.

Ha függetlenségi és 48-as pártunk győzelme érdekében az én jelöltségem szükséges, úgy a jelöltséget hazafias közszönettel elfogadom. Előbb azonban mint október 22-én, esütörtökön nem mehetek Szoboszlóra. Ekkor több napra rendelkezésre állok. Add át a szoboszlói hazafiaknak szíves köszönetemet, amiért a tiszta függetlenségi elvek mellett szent lelkesedéssel szállottak sikkra. Eötvös Károly. Ez a távirati nyilatkozat nem hagyván fel semmi kétséget az iránt, hogy Eötvös Károly komoly jelölt, a párt megbízott engemet, hogy utazzam fel B.-pestre s Eötvös Károlyval a további teendőik iránt jussak megállapodásra.

En utasításomhoz képest október hó 19-én hétfőn délután 1/2 órakor el is

utaztam Bpestre. A fővárosba este 8 óra 10 perczkor érkeztem meg s első gondom volt Eötvös Károlyt felkeresni. A cselédségtől azt az értesítést nyertem, hogy Eötvös nincsen Budapesten. Ezután az értesülés után nem indultam el, hanem másnap kora-eggel 6 órakor ismét az Eötvös lakásán voltam, holléte után tudakozódni. Ekkor Dr. Molnár Imre irodavezetőtől azt a választ nyertem, hogy Eötvös nincsen otthon s nem is tudják bizonyosan hogy hol van. Nynmban ezután az „Egyetértés“ szerkesztőségéhez fordultam tudakozódás végett. Ott Benes József helyettes szerkesztő ur azt mondta, hogy Eötvös távollétéről nem tudnak semmit s még csak nem is gondolják, hogy merre jár, mert a szerkesztőséggel nem közölte utitervét. — Sok után járás után az „Abbazia“ kávéházban sikerült megtudnom, hogy Eötvös Nagy Kőrösre ment. Utána indultam; de nem találtam sehol. Egyidejűleg a táviratok egész özönét küldtem utána, azonban ez sem vezetett eredményre. Végre egy teljes napon és egy éjjelen keresztül tartó folyamatos utazás után visszatértem ismét a fővárosba s egy perczre sem távoztam el többé az Eötvös irodájából, kijelentve Dr. Molnár Imre, Szentpéteri Zoltán és Németh Béla uraknak, hogy ha Eötvös haza nem érkezik, az irodában fogok hálni s ott várom. — A most megnevezett urak azt ajánlották, hogy ne az irodában, hanem kint az utcán járkalva várjam inkább Eötvöst, mert ha hazaérkezik a nélkül hogy észrevenném, megtörténhetik, hogy hazaérkezést a cselédszemélyzet a kapott parancs folytán eltitkolja.

Ugy lett.

Megkezdtem bizonytalan ideig tartó figyelő sétámat a Prófeta u. 8 sz. ház előtt fel s alá. Ez azonban nem tartott tovább 2 óra hosszánál, mert szerdán délután 1/3 óra körül megérkezett Eötvös — a mint mondá — Komáromból.

Az utcán fogtam el a kocsiját s legott kihallgatást kértem és kaptam is.

Eötvösnek az volt az első szava hogy: „na holnap megyünk Szoboszlóra.“ Én rendkívül megörültem, azonban csak rövid időre, mert otthon egy levél várta Kossuthtól, a melyben az foglaltatott, hogy mindent félre téve ismerje kötelességének 22-én esütörtökön Dr. Vázsonyi érdekében Sáros-Patakra menni.

Ez a levél nagyon lehangolt, de azért megkezdtem a beszélgetést.

Teljes négy óra hosszáig tárgyaltunk együtt. Elmondtam, hogy a párt jól áll s hogy a győzelem csak az ő személyes megjelenésétől függ.

Elbeszéltem az új pártal akulás részleteit, szám szerint mutattva ki a szavazatok mikénti megoszlásának akkor már kipuhított valószínű arányát.

Eötvös, mikor minden körülményről részletesen tájékozódott ezzel a kijelentéssel fordult hozzám:

„Szoboszlónak szentelem minden szabad időmet s nagy súlyt helyezek ottani megválasztásomra.“

Mig együtt beszélgettünk, odaérkezett dr. Vázsonyi Vilmos fővárosi törvényhatósági bizottsági tag, a sárospataki választókerület Kossuth párti jelöltje s arra kérte Eötvöst, hogy jelöltsége támogatására másnap esütörtökön reggel menjen el vele a sárospataki választókerületbe, annál inkább, mert ezt Kossuth is akarja. A Vázsonyival folytatott tárgyalás eredménye az lett, hogy Eötvös másnap okt. 22-én esütörtökön reggel 7 óra 20 perczkor elutazik Sárospatakra és 23-án pénteken délután 1 óra 6 perczkor érkezik hozzánk a Debreczen felől jövő vonattal. Az esetre, ha a sárospataki utbármí okból elmaradna, úgy állapotunk meg, hogy Eötvös 23-án d. e. 9 óra 40 perczkor indul el Budapestről és 23-án

virága fog kisarjadzni az emlékeink felett borongó szívekben.

A kegyelet az emberi szívnek drága kincse. Hadd maradjon ez örökre a szív, melytől ugys elrabolja egyéb kincseit a világ, az élet, az emberek, a csalódás, a lemondás és egyéb ellenségei. Az a megindulás, mely ott a sirnál elfogja lelkünket virág abban a korban, mely a közönyösség futó homokjával hordja be lelkünket és sivataggá teszi sokszor idejekorán azt a virágos mezőt, melyet szívnek nevezünk . . .

A temető kultuszában van valamimegható, szívet nemesítő, lelket felemelő. Ezt csak azok érzik, kiknek szívek fele ott pihen a sárguló levelek alatt. Szeretotök virága hervadt el, midőn átadtak szivszaggató keservek közt szeretetteiket a földnek, miért akadályoznánk meg tehát őket abban, hogy könyeiket, virágaikat és imáikat kivigyék kioltott világukhoz, Nekik több ez az egy sir a világ kincsénél, ezeket nyújthat nekik az élet, a szerencse, de a kihamvadt szív nem dobban meg többé sohasem,

Itt csak a tulzás rovandó meg, mely kincseket érő drágaságokat hord a sirhalomra. Ez már nem kegyelet, hanem

feltűnési vágy, mely vásárra viszi a szív legszentebb érzelmeit.

Ezek jutottak eszembe a halottak csöndes estéjén. Lehet, hogy elfogult vagyok, de nem tehetek róla. Nekem is vannak halottaim, kiket elfeledni még akkor sem akarok, midőn én is kihűlt szívvel fogok nyugodni a néma köztársaságban. Emlékezetüknél érzem, hogy jobb vagyok, az apró mécsvilágok fényében lelküket látom s sirjukra tett koszoruk virágai azon örömvirágokra emlékeztetnek, melyek az ő lelkükből akkor fakadtak, mikor még éltek. . . Most e virágok elhervadtak s mi hátramaradtak egymás keblére borulva, de szent megnyugvással az örök törvénybe, értük csöndesen imádkozunk.

Ti pedig, kik már onnan a magasból nézitek a harezot, melynek tűzében egymásután hervadnak el reményeink, foszlanak szét álmaink, ábrándjaink maradjatok lelkünkkel mindenha. Mi talán az élet zajában csak egy nap emlékezünk meg igazán rólatok, ti azonban röpkedjétek körül bennünket, láthatatlanul is megtisztult lelketekkel és sugjátok minél gyakrabban füleinkbe azt a legnagyobb bölcseséget, mely e két szóból áll: *mememento mori.*

pénteken d. u. 3 óra 17 perczkor érkezik Szoboszlóra, mindezeket együttesen a dr. Vázsonyi Vilmos ur jelenlétében végeztük így a vasuti menetrend pontos figyelembe vételével.

Abba, hogy Eötvös, az első megállapodástól elzárólag ne csüörtükön, hanem pénteken jöjjön Szoboszlóra azért voltam kénytelen beleegyezni, mert Eötvös azt mondotta, hogy a Vázsonyi jelöltségének támogatása kötelessége s annál inkább le kell mennie, 22-én Sárospatakra, mert erre nézve Kossuthról is utasítása van. De meg — amint mondá — a sárospataki ut után sokkal sokkal több időt is tölthet Szoboszlón. A leérkezésnek egy nappal való elhalasztását tehát én kényeszerüségből fogadtam el. Ertekezésünk további folyamán előterjesztettem azt is, hogy a kerület nagy ünnepélyességgel szándékozik fogadni Eötvöst s hogy a fogadtatásán a vidék is jelen lesz, amelyet így már egy nappal a sárospataki ut miatt elhalasztunk.

Megjegyeztem, hogy ez nem nagy baj, mert én hazaérkezésem után 24 óra alatt még rendbe tudok hozni minden emiatt támadt zavart. Ezután megállapodásainkat kölesönösen papírra tettük, kijelentvén, hogy a történt megállapodás megmáshíthatlan. Tájékoztató kedvéért Eötvösnek a választókerület fekvését lerajzoltam, jelezve, hogy hogyan lenne az legezelszerűbben bejárható. Mikor mindenél készen voltunk, még egyszer a lelkére kötöttem Eötvösnek, hogy siessen le és minél tovább időzzék a kerületben.

„Tegyetek meg minden lehetőt a siker érdekében. Pénteken nálatok lesztek. Köszönöm a szoboszlóiak hazafias ragaszkodását” — ezzel vált el Eötvös tőlem s én jó reménnyel elindultam haza.

Meg kell jegyeznem még azt is, hogy még az éjeleket is pártunk ügyeinek rendbehozatalára fordítottam. Ejjelenként órák hosszaiig tartózkodtam az „Egyetértés” szerkesztőségében olvasva a lapoknak a szoboszlói választási mozgalmakra vonatkozó közleményeit s ezek közül czáfolva azokat, amelyek belátásom szerint pártunkra és ügyünkre káros befolyásnak lehettek. Bizonyosságom erre Benes József h. szerkesztő ur, az „Egyetértés” egész szerkesztőségével együtt.

Mig én a szerkesztőségben voltam elfoglalva, addig egész éjjelen át egy figyelő ór állott az Eötvös lakása előtt, a ki nekem az ő hazaérkezését nyomban, az éjszaka bármelyik órájában hírül hozza.

Eljárásom részleteiről haza tudósítást küldeni nem mertem, tartva attól, hogy értesítem valami módon az éber ellenpártnak tudomására jut. A végeredményt pedig céltalan volt más módon, mint személyesen tudatom, mert én az Eötvössel tartott tanácskozás után azonnal vonatra ültem, s jöttem haza.

Már csüörtükön délután kezdett elterjedni az a hír, hogy Eötvös nem fog pénteken megérkezni, mikor ez a hír határozottabb formát öltött én egy express táviratot adtam fel Adám János végrehajtó bizottsági elnök utján Eötvösnek, amelyben kijelenttem, hogy megállapodásunk betartását, s az ő pénteki megérkezését becsületbeli kötelességnek tekintem. Erre a táviratra válasz pénteken délutánig nem érkezvén, bizonyosra vettem, hogy Eötvös a 3 óra 17 perczkor érkező budapesti vonattal Szoboszlóra megjön.

Azonban ez nem történt meg, s így a választó kerület Kossuth pártja jelölt nélkül maradt.

Eötvös visszalépését mi az Egyetértésből tudtuk meg, mert a visszalépést tudató távirata 22 óra mulva a feladás után érkezett hozzánk.

Ezzel el lett játszva a biztos győzelem s a becsülettel lobogtatott zászló kiesett kezünkől.

Eötvös egy később érkezett levélben

ugy magyarázza meg visszalépését, hogy Kossuth érdekében Czeglédre kellett mennie.

Ez az Eötvös visszalépésének a története.

Czáfolja meg akar ő, akár más.

Hogy mi volt a visszalépésre az igazi ok, azt ha egy kissé figyelemmel tekintjük végig az eseményeket — könnyen megtalálhatjuk.

Eötvös Sárospatakra le sem ment, Czeglédre pedig felesleges volt mennie, mert Kossuth egyhangulag lett megválasztva.

Szoboszlóra pedig a párttaktik a nem engedte lejönni Eötvöst.

Ez bizony csunya dolog volt.

De hiszen ilyen minden, a mi politika.

Ott fent azok a jó urak cserélgetik, adják, veszik a választókerületeket s mi egyszerű választó polgárok örülünk, ha lelkesedhetünk s érezzük boldogoknak magunkat, ha az ő politikai kotyvalékjaiknak a szenaye, a piszka rajtunk szárad!

Fehér Gábor.

A reformáció emlékűnnepén.

Irta: Juhász Sándor, szavalta a theologiai önképzőkör 31-iki ünnepélyén Bagaméry Károly.

Zendüljön ajkainkon hálaének,
Rebegjen szánk magasztaló imát,
Hogy Istenünk végpusztítás között is,
Megörzö hitünknek templomát.
— Az igazság merész beszéde volt az,
Mely által szólott hozzánk szent Atyánk
S melyet megértve annyi hősi férfi,
Érette lankadatlan harcra szállt.

... A szent szikra szótrepült az éjben
Felgyult a tűz, a tiszta égi láng.
Eltűnt a lomhaszárnyu barna éjjél
És háladalt zengett egész világ.
A bűnös ember térdeire bukva,
Az ég felé veté esdő szemét,
Hogy az, ki ott szivet szerelve trónol,
Meggzentelné halandó életét.

Oh, mert szívének minden dobbanása
Minden verése csak azt hirdeté:
Az eszme, mely szívét, lelkét betölti,
Nem az örök, az nem az Istené.
És voltak ám sokan, kik érte élve,
Megértették az Irás szellemét
S hogy rosszra tért a bűnös ember lelke,
Inhelt kebelével fennen hirdeté.

Világossággal harcolt a sötétség,
A vak hit ellen a tiszta Ige,
Amaz dárdával, karddal szállt a harcra,
Emennek csak szó volt a fegyvere.
Egy Zwingli, Luther, Kálvin lángszavával
Letépte a léleknek lánczeit,
Szabaddá lón a gondolat s kibontá
A szó magasba szálló szárnyait.

Vallás helyett közöny feküdt a szíven,
És ábránd volt a tiszta érzelem,
A nagy „királyi papság” bűnbe tévedt,
S jó utra többé képtelen.
De ám a tiszta ige hirdetői
Megértve irást, eszmét, elveket,
Lelkük igaz hitével szállva sikra
Megmentették az eltévedteket.

S ha durva kény, vagy zsarnok, rut erő-
[szak]
Gátat vetett nagy munkájuk elé,
Az eszméért hön lengették a zászlót
S ha kellett, — vörük is megszentelé.
A tiszta ige gyorsan száll, rohanva,
A szellemszikra lángja fellobog,

Miénk jutalma, — a diesfény tietok,
Ti szent tűzben égő hitbajnokok!

Felzug a háladal. De óh, a szíven
A nagy öröm közé kétség vegyül:
Megtért hát az eltévedt valóban
— Remélve, hogy majd lelke idvezül —
Vagy mitsem adva mindazok szavára
Kik érte küzdtek és az Istenért,
Hallgatva könnyen a csáb szép szavára
A földi mámor s kék útjára tért?

Oh, vannak itt még, vannak gyöngye lelkek,
Kik elfeledve Istennek szavát,
A sötétségben elmerülve élnek,
Lelkük téves vakhitnek adva át;
A lelki zsarnok kényszavára hajtnak
A fény s a tarka pompa mindenük,
Mig szívükből kihalt a jobbik érzés
És szolgaságban élnek mindenütt.

De nem, de nem. Halgass el szemrehányás.
A szolgaság mindegyre ébredsz,
Mindenfelé fény támad, gyul az égön
S bizony-bizony az Ige fénye ez!
E nemzet itt — megérve ezredét —
A többi népnék büszkén hirdeti:
Mert hallgatott az ujitók szavára,
Duló vihar nem árthatott neki!

Ám jöjjön hát, a mit a sors reánk mért,
Duló vihar, vagy pusztító esata,
Boruljon ránk nyomasztó barna léjjel.
Avagy derüljön élet hajnala:
— Rátok tekintve tiszta tűzben fénylő
Martír halált halt ősi bajnokok,
Lelkünk hite nagy bátran száll a harcra
S megvédi — melyben él — a templomot.

Csak éjgen hát fejetek glóriája,
Csak ragyogjon tovább is arcotok,
Az ige az, mely oly fénylőn világít,
Az ige az, melyért folyt harcotok.
Az ige az, mely mint a szent szabadság
Boldoggá tett már oly sok nemzetet,
Örök időre megmaradva, bárha
Elmulnak évek és évezredek.

Kimondták hajdan őseink a jelszót!
— A betű öl, a szó elevenít,
Ragadjuk hát meg a szó harczi kardját,
S kövessünk minden jót és istenit.
Harcunknak bére nem, nem maradhat el,
Győzelemmel jutalmaz Istenünk.
Szavunkra romba dől a vakhit vára,
Mert „ha Isten velünk, ki ellenünk?”

Választási mozgalmak.

Ugron Gábor, a vezér és alvezérei után szombaton elbukott a párt kemény pennájú alelnöke, Bartha Miklós is Gyulán. Hiába sietett le segélyére az egész párt, bukását a szabadelvű Terényi Lajossal szemben meg nem gátolhatták. Elesett és estével teljessé vált az Ugronpárt végzete, a mely elpusztult a küzdelem viharában. Az a néhány ember, a kinek sikerült megmentenie a mandátumot, mintha csak azért maradt volna meg, hogy legyen, a ki sirassa a klerikális szélsőből megsemmisültét.

A szombaton megejtett tiz választás többi helyéről is mindenfelől a szabadelvű párt diadalát jelentik, kivéve Békést, a hol a Kossuth-párti Meskó László verte le az Ugronista Igaz Pált. Közben pedig küldöttségek hozzák fel a liberalis párt jeleseinek a mandátumot.

Nagyon érdekes dolog, hogy gróf Batthyányi Tivadar és Szapáry László gróf, a kik idáig pártonkivüliek voltak bejelentették belépésüket a szabadelvű pártba. Szapáry László gróf hosszabb, nyílt levélben indokolja meg ezt az elhatározást.

*

Az eddig ismert eredmény a következő. (A zárjelben levő szám azt mutatja hogy az illető pártnak hány tagja volt a lefolyt országgyűlési ciklus végén.)

Szabadelvű	(216)	277
Kossuth-párti	(51)	50
Nemzeti párti	(57)	32
Néppárti	(1)	20
Pártonkivüli	(41)	9
Ugron-törredék	(47)	8
Pótválasztás		7
Új választás		2

Összesen 405.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapárta mindennap d. u. 2 órákor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

Hivatalos órák az állami anyakönyvvezetőknél Vasárnap d. e. 10—12-ig. Többi napokon d. e. 9—12-ig, d. u. 3—6-ig.

A debreczeni kir. járáshírség szóbeli kéréseket, kérelmeket és nyilatkozatokat felvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a félék megjelenhetnek minden szerdán.

A Gönczy-egyesület „Otthon“-a Keresk. akadémia palotájában.

A m. kir. törvényszéknél jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra között, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órákor, ünnepnapokon d. e. 11 órákor.

Famunkatartás. A kézügyesítő egyesület főreáliskolai műhelyében d. u. 2—4 óráig Kedden előkészítő csoport. Szerdán és pénteken haladó csoport.

Népkönyvtár az árok-utcai leányiskolában Nyitva van minden szerdán és szombaton d. e. 11—12 óráig.

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12 és d. u. 2—5 óráig tartanak. Az ígató, kiadó-hivatal s az irattár a feleknek felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

— **A szervezeti szabályzat lejött.** A belügyminiszter végre leküldötte a város új szervezeti szabályzatát, amelynek sorsa elé egyformán nagy érdeklődéssel nézett mindenki, úgy azok, akik a szabályzatot megszavazták, mint azok, akik felebbezéssel és küldöttség-járással igyekeztek a belügyminiszternél kieszközölni, hogy azt ne erősítse meg. A belügyminiszter döntése ugyan még most sem végleges, de akként van ma érkezett leírata megfogalmazva, hogy tartalmából a szabályzat elfogadása, megerősítése biztosan remélhető. A belügyminiszter ugyanis csupán néhány lényegtelenebb észrevételt tesz s végül azt kívánja, hogy a kívánt módosítások keresztül vitele után a szabályrendelet két példányban kiállítatván, hozzá újból felküldessék. Kijelenti azt is, hogy jelen leiratával a Szikszai Szabó László és társai által tett és vissza ma küldött felebbezés elintéztét nyert. A személyzet létszámának szaporításáról és a fizetésemelésekről nem tesz említést, amiből az következtethető, hogy ez ellen sem lesz kifogás. A leiratban foglalt észrevételek a polgármester hatáskörére, a főmérnöknek meghívás által való beállítására, melyet töröltetni kíván, miután a törvény

csak kinevezést ismer, a tisztviselők napi díjaira, melyeket a régi tarifa szerint rendelt megállapítani, a negyedik mérnök minősítésére, utmesterekre stb. vonatkoznak. Azon kérdést illetőleg, hogy a decemberre kitűzött tisztujtás a régi vagy az új szervezet alapján tartassék-e meg, gróf Dégenfeld József főispán táviratilag fordult ma válaszáért a belügyminiszterhez.

— **Halottak napja.** Az emlékezésnek, az elmúlásnak, a holtakra való fájó emlékezésnek van szánva e komor ünnepnap, mikor minden évben egyszer a modern embernek is, szegénynek, gazdagnak, boldognak, boldogtalannak átnyíllalig agyán a pusztulás, az elmulás sötét árnya s az öntestét sanyargató szent remete vigasztalan mondása tódul akartalan is ajkaira: minden mulandó a földi létben, de mint a nagy Isten teremtményei közt a leggyarlóbb, a bűnös ember. Nálunk mindig a tolongásig beszoktak népesedni azon a szomorú ünnepen a temető keskeny utjai és a szokásos gyászünnepélyek az idén is megtartattak azoknál a síroknál, melyeket minden évben fölékesít a kegyelet az emlékezés virágjaival. A kath. egyház künn a temető kápolnájában imádkozott az elhalt emberiség nyugalmaért.

— **Katonai előléptetések.** A katonai rendeleti közlöny a magasabb rangba helyezések nagy tömegét hozza, amelyekből kijut a debreczeni helyőrség tisztjeinek is. A novemberi előléptetések közül a következőknek hozták meg az örömet:

A második honvéd-gyalog-ezred parancsnoka Nyiry Sándor alezredes ezredesi rangba lépett elő. A 39-ik számú gyalogezrednél Zerlike Emil százados őrnagy lett s egyben megkapta a Felsőlegfelsőbb megelégedését. Schmiadt Agost főhadnagy másodosztályú századosá, Pollák János, Hajnal Tibor és Titteldorf Adolf főhadnagygyá, Harmisch Károly, Sima József és Gorszky Ede tiszthelyetesek hadnagyi rangba léptek elő. A harmadik honvédgyalogezrednél Lőrinczy Dénes őrnagy alezredessé, Hadházy József, Stadler István és Unterländer Lajos másodosztályú századosok első osztályú századosokká, Spät Lipót és Koszorus Ferenc hadnagyk főhadnagyokká, Heródek Sándor, Bosznay Ferenc tiszthelyettesek hadnagygyá léptek elő. A 15-ik huszárezrednél: báró Wernhard Pál őrnagy alezredessé, Horthy István másodosztályú százados első osztályú századosá léptek elő, Scarpa Pált százados pedig a Kecskeméti állomásozó 13-ik számú huszárezredhez helyezték át. A 2-ik számú honvédhuszár-ezrednél breznói Prihradny Elek főhadnagy másodosztályú századosá, hocheneybachi és dürnai gróf Dégenfeld Schomburg Ottó és Bay Bertalan hadnagyk főhadnagyokká, újfalusi Ujfalu György és Békessy Béla tiszthelyettesek pedig hadnagyokká léptek elő.

— **A magahitt kalmár.** E czimen egy költemény járta be már a nyáron a napi sajtó egy részét és jelent meg legutóbb a „Debreczen“ okt. 30. számában. — A költemény mindenütt Csokonainak volt tulajdonítva, holott épen nem mondható, Csokonai kétségtelen művének. Hogy miért nem, azt már megemlítettem az Egyetemes Theologiai Közlönynek f. évi októberi fü-

zetében? A kétség eloszlatására a mi Csokonai körünk volna a leghivatottabb; nem kellene mást eszelekednie, mint kölcsönkérni az eredeti kéziratot a tulajdonos urnótól, Kátay Katalin kisasszonytól, aki talán ajándékba is odaadja a Csokonai-kör ereklyetárának; a kéziratot aztán a Csokonai-kör elnökei, a kik mindannyian szaktekintélyek e téren, összehasonlitanák Csokonainak Debreczenben őrzött kézírataival. Az összehasonlítás nem tisztázná még teljesen a kérdést, de ha a költemény kézírata nem magától Csokonaitól ered, akkor a szerzőséget is majdnem feltétlenül meg kell tőle tagadnunk. Kardos Albert.

— **A kollégium tanárai 1549-től 1892-ig.** Bakóczy János hajdu-bőszörményi tudós lelkipásztor az ezredévi nemzeti ünnep alkalmából a debreczeni ev. ref. kollégiumnak ajándékozta nagy gonddal s évtizedeken át hangyaszorgalommal összegyűjtögetett adatok alapján szerkesztett nagybecsű kézirati művét, mely „A debreczeni ev. ref. főiskola tanárai 1549—1892-ig.“ czimet viseli. Szerző Debreczen város szülőtte, összes tanpályáját a kollégiumban végezte, a hol végül szeniori hivatalt is viselt. A kollégium iránt érzett kegyeletének és hálájának záloga az ajándék, a mely a főisk. levéltárban helyeztetett el. Ivrétű füzetekből, összesen 1064 lapból áll. Közli a tanárok neveit betűrendben s szolgálati idejét; a tanárokat időrend szerint kezdve Dézsi András 1549-ben egészen Dóczy Imréig. Ebből megtudható, hogy 300 év alatt kik voltak a főiskola tanárai. Közölve van a tanárválasztások módja. Legbecesebb pedig az egyes tanárok története, elmondva mindenikről, a forrásokra való hivatkozással, a leglényegesebbeket. Itt kiváló figyelmet érdemel Nógrádi Mátyásról a „parentatio lubugris“ teljes szövegben és a Köleséri Sámuelre vonatkozó „Brabeum“-nak egész szövege. A szabadság harc utáni tanároknak külön füzetek vannak úrlapok gyanánt fentartva, de egy néhánynak főbb adatai jelezvők. Kivánatos — írja a D. P. L. — hogy minden tanár kitöltte a maga ivét, a mikor aztán a mű a millenniuméig befejezetté válnék. Sőt kinyomatása is kivánatos volna aztán. Ez érdemes lelkipásztor igen becses adattárral szolgált e munka összeállításával által főiskolánk és a hazai tanügy története számára, magának pedig maradandó és tiszteletreméltó emléket állított. A főiskolai tanári kar nagy elismeréssel és köszönettel fogadta a kollégium nevében e nemes ajándékot. Bakóczy János hasonló terjedelmű és nagy értékű művet ajándékozott a múlt évben a debreczeni ev. ref. egyháznak is. Ebben a debreczeni ref. lelkészek életrajzi adatait gyűjtötte össze.

— **A zárószámadások jóváhagyása.** A belügyminiszter Debreczen város házi és alapítványi pénztárainak 1895. évi zárószámadásait ma érkezett leiratával jóváhagyta, csupán a nagy kölcsönből eddig törlesztett összegekre, a hortobágyi legelők és az erdőségek jövedelmeinek feltűnő csökkenésére nézve kíván felvilágosításokat, miután a 3 8063 hold legelőnél 1416 frt 66 kr, a 27259 hold erdőségnél pedig 44833 frt 87 kr, csökkenés mutatkozik. A házipénztár múlt évi bevétele 1.603,116 frt 19 1/2 kr. Kiadása pedig 1.597,879 frt. 30 kr. volt. E szerint a pénztári maradvány 5236 frt 89 1/2 krt. tesz.

— **A reformáció emlékűnepe.** Október 31-én volt 379 éve annak, hogy Lut-

her Márton, az egyszerű Agostonrendi szerzetes kifüggesztette a vittembergi vártemplom ajtajára 95 tételét, a melylyel megkezdette a szabadgondolkodás, a lelkiismereti szabadság harcát a lelki-szolgaság, a sötétség uralma ellen. Annak a felragyogó napnak évfordulója volt tegnap, a mely új korszakot nyitott meg a világ és az emberi művelődés történelmében. Az emberiséget ujja szülő fölső-eges eszmék, mint új napok tüntek fel az égen, a melyek a felvilágosodás és a haladás útját örök fényvel világították be az előre törő nemzetek előtt. A protestáns egyházakban világszerte megünneplik ez epochális esemény évfordulóját. Megünnepelte a debreczeni kollegium is, a hol a hittanszaki önképző társulat rendezett emlékünnepelet a diszteremben. Kívánatos volna, hogy a közönség érdeklődése jobban felköltessék ez ünnepélyek iránt s hogy az összes ref. elemi, valamint a középiskolák protestáns vallású tanulói szintén meggyujtsák az évforduló napon a protestáns öntudatot erősítő emlékezet fátylát. A kollégiumban lefolyt ünnepélyen egyébiránt városunk számos előkelősége megjelent. Ott voltak: Kiss Áron püspök, Márk Endre, a lelkes kar teljes számban, továbbá a teológiai, jogakadémia és tanítóképezde, a gymnázium tanárai közül igen számosan. — Az ünnepélyt a főiskolai kántus éneke után Csiky Lajos felügyelő tanár nyitotta meg, a ki hosszabb beszédben fejtegette az állam és az egyház közötti viszonyt. Ezután Bagaméry Károly szavalt a nagy hatással Juhász Sándor ez alkalomra írt esinos ódáját, amelyet lapunk más helyén közlünk. Ismét a kántus éneklése következett, amelynek elhangzása után Veress István olvasott fel Laszky János reformátorról. — A kántus szereplése után pedig Szabó Antal olvasta fel Lorántffy Zsuzsanna életrajzát, melyet Kuthy Zsolt írt meg ügyesen. Végül Nagy Sándor szénior lelkes záróbeszéde után a 179. dies. 10. versének eléneklésével ért véget az ünnepély.

— **Városi ösztöndíjas.** A városi tanács, mint már megírtuk, a koronázási alapítvány egyik 300 frtos ösztöndíjára Dóczy Béla lakatos-segédet vette fel, aki a budapesti középipartanoda gépészeti szakosztályába készült. Az ösztöndíj kiadása és Dóczy Béla jelentkezése azonban már a tanév megnyitása után történt, minélfogva Dóczyt a tanári kar már csak rendkívüli hallgatónak vehette fel a fém- és vasipari szakosztályba.

— **Leköszönt kórházi orvos.** A kórház sebészeti osztályának fiatal orvosa, Dr. Czako Zsigmond, miután a debreczeni bábaképző tanfolyamhoz tanársegéddé nevezett ki, állásáról lemondott, a melyet legközelebb már be is töltenek.

— **Halál légy ceipés miatt.** Megrendítő szerencsétlenség történt a napokban városunkban. Farkas István államvasuti mozdony felvigyázó valamelyik ismerősének a teremtésére ment el. A halottas szobában a még nyitott koporsóban levő halotról egy légy reá szállott s arcát megcsipte. Kevés idő múlva a Farkas István arca óriási kinok között feldagadt s mire orvoshoz fordultak már egész testét átható vérmérgezést kapott. Az előhívott orvosi segély mitsem használt s a szerencsétlen ember egy napi szenvedés után meghalt.

— **Kitüntetett debreczeni kiállítók.** A hivatalos lap okt. 31-iki száma hozza az országos ezredéves kiállítás juryjének ítéletét, mely szerint 100 diszoklevél és 100 állami aranyérem ítélte oda az arra érdemesített kiállítóknak. Debreczent érdeklő ezek közül a Frohner és Kremer Szabó Lajos és társai nagylétai szőlőte-

lepes cég kitüntetése, mely cégnek egyik tagja Szabó Lajos nyug. vinczellérképezdei igazgató az ujlétai szőlőtelepítéssel bámulatos eredményt ért el. Aranyérmét kapott szintén a Kuncz Mösmer és Kollarits-féle gyűjteményes kész fehérnemű kiállítás, mely cégeknek városunkban Kuncz József és Társa cég alatt fiók üzletük van.

— **Részegen a halálba.** Pálfi József kabai gazdaember az utóbbi időben erősen az ivásra adta magát. Folyton részeg volt s e miatt delirium tremensbe esett. Tegnap is részeg állapotban botorkált hazafelé, a hol e miatt felesége jót összeszidta. Pálfi József kiment a szobából s önkivületi állapotban felakasztotta magát. Mire tettét észrevették már meghalt.

— **Járvány a vármegyében.** Csak a napokban adtunk hírt róla, hogy Hadház községben a himlő járványszerűleg lépett fel s bőven szedi áldozatait. Mint hogy az egészségtelen, nedves időszak beköszöntött, egyre-másra lépnek fel másutt is a különböző ragályos betegségek. Ujabbán Tetétlenről vesszük az értesítést, hogy ott a roncsoló toroklob nagy mértékben szedi áldozatait. Dr. Losonczy Álmós vármegyei főorvos tegnap kint járt a községben s a járvány bizottsággal együtt megtette a szükséges óvintézkedéseket. Az iskolákat bizonytalan időre bezárták.

— **A megszökött pulyka tolvaj.** Lapunk szombati számában megírtuk, hogy a rendőrség elfogott egy Szilágyi József nevű, nagy létai illetőségű csavargót, mert az általa áruba bocsátott pulykák lopottak voltak. A vakmerő tolvaj előbb hazudozásokkal akart megszabadulni a büntetéstől s azt állította, hogy egy Csengeri nevű ember rendelte a pulykákat, de nem vette át s ezért adja most el. — Persze az egész csak mese volt s Szilágyi Józsefet becsukták. Tegnap aztán megtörtént az a nem kevésbé kedélyes dolog, hogy Szilágyi József egyszerre kámforra változott — megszökött a dunkliból s most már botlalt ütik a nyomát Debreczentől egész Nagy-Létáig, vagy még talán messzebb is.

— **Leégett hízlató.** Liedermann Mihály helybeli gazdálkodónak az „Átkos földön” levő sertéshizlalója teljesen leégett. A tűz oka gyújtogatás, amelyet bosszúból követtek el, mintán Liedermann Mihály egyik kondását, Greskó Mihályt lopásért bezáratta. A rendőrség erőlyesen folytatja a vizsgálatot.

— **A kőbányai polgári söröződe kitüntetése.** Nagy kitüntetés érte a kőbányai polgári söröződe részvény társaságot, a mennyiben a kiállításon a magyarhoni sörgyárak között egyedül kapta a diszoklevelet, mint legnagyobb kitüntetést. Ezen kitüntetés annyival inkább nagy értékkel bír, mert az összes kiállító közt csak száz oklevél lett kiosztva. Ez a legmagasabb elismerés az illetékes bíráló bizottság részéről ezen aránylag még fiatal vállalat által előállított kitünő gyártmányra vonatkozólag.

— **Köd . . .** Ne tessék haragudni a szegény emberre, a miért olyan érzékeny természetű van, hogy az ősz minden újabb elszomorító jelensége tollat szorit a markába s ha poéta, versben, ha ujságíró, egy rövidre fogott hirben ki ne keseregje magát. Különösen ez a titokzatos, misztikus köd; Ossian óta minden tollforgató embert megragadott ez a szürke, áthatlan fátyol, a mivel a természet az ősz pusztulását leplezi. A fantáziára hajló kedélyre olyan csodás hatása is van az első és valamennyi ködnek, a ködbe burkolt alakoknak, akik, mint a tulvilági árnyak lebegnek egy nagy darab földre szállott fel-

hőben, annak a végtelen fakóságnak, ami szomorubb, sivárabb mint a téli beláthatatlan fehér lepel. De a szerkesztő, aki tudvalevőleg a realizmust képviseli a redakcióban, ilyen érzékenykedéseknek nem ad helyet. Eh mit, üres beszéd. Irja meg, hogy az őszi termés a dér miatt szenved s a kocsik forgalmára nézve jó lesz a rendőrkapitányságnak összeütközések kikerülése végett új intézkedéseket tenni, a nátha ellen jól öltözködni, legfeljebb hozzátéheti, hogy a korai köd után vagy hosszú, vagy rövid tél várható, aztán pontum!

— **Felhívás hivatalokhoz, egyesületekhez és társulatokhoz.** A Csokonai nyomda és kiadó r. társaság ügyvezetősége fölkéri a városunkban lévő összes városi, vármegyei, állami hivatalokat, egyesületeket, társulatokat, köröket köz, és magán intézeteket, hogy tisztviselőik, előjáróságai, választmányai, vezetőségeik névsorát nozzá minél előbb beküldeni sziveskedjenek egy közelebb kiadandó helyi kalanzban való közlés végett.

— **Még egy sajtóper.** A debreczeni Hirlap szombati számában egy doronggal támadó brutális hangu czikk jelent meg, amelynek éle Szabó József városi főszámvévő ellen irányul, aki egy mai nyilatkozatban visszautasítja az elle emelte gyanúsításokat és vádakát; egyutta kijelenti, hogy az inkriminált czikk miatt sajtópört indít.

Táviratok.

— *A Debreczeni Ellenőr saját tudósítójától.* —

El nem fogadott képviselő.

Budapest, november 2. Szapáry László gróftot a szabadelvűpárt legutóbb megjelent leveleért valószínűleg nem fogadja el.

Képviselő választások.

Budapest, november 2. Brassó város első kerületében Hintz szabadelvűpárti, Beszterczen Flüger, végül Naszódon Dr. Csokány szintén szabadelvű pártiak választattak meg.

Az uralkodó pár gyásza.

Budapest, november 2. Halottak napján Ő felségeik a király és a királyné hosszabban imádkoztak Rudolf trónörökös, Miksa császár és Károly Lajos főherczeg sirjánál.

S z i n h á z.

(P.) Szombaton „Gasparóne” került színre telt ház előtt. Az összeloadás gyengébb volt mint a multkori, különösen a karok több helyen ingadoztak a mit figyelmetlenség okozhatott, miért aztán ugyancsak volt dolga a kaimesteri pálcának.

A solisták között mindenesetre ezuttal is B. Ruzsinszky Ilona dominált, ki remek hangjával most is teljes hatást keltett, s akit a közönség igen sokszor és zajosan tapsolt. Sziklay kitünő podesta volt Beczkői pedig (Sindulfó) elég bárgyú fia volt az édes apjának. Pompás sikkes menyecske volt Kaposy Józsa (Sora) szép énekéért, ügyes játékaért ő is sok tapsot kapott. Locsarekné (Zenobia) Rubos (Benodzó) Békessy (Erminió) mind megfelelő alakítást nyújtottak.

Vasárnap délután a hagyományos „Molnár és gyermeke” című regényes színművet keseregtek el. Vágó István (Reinhold) mutatott be kiváló alakítást, melyért igazán megérdemli a díszét. Ez a szerepkör felel meg az ő egyéni

ségének, s ez alakítása kitűnő tehetséget árult el. Kapott is érte tapsot és kihívást bővön. Szabó Irma (Mária) szintén igen szépen játszott s könnyekig megindította a hallgatóságot. Kiss Irén (Margaretha) F. Csigaházy E (Brüningné), Beczkói, (Sirásó) Benedek (Konrád) és a többiek is mind igen jól működtek közre, volt is kesergés a nézőtéren elég.

Vasárnap este hetedikszor került színre zsufolt ház előtt az „1000 év.” Előadás és rendezés kifogástalan volt s a közönség sokat tapsolt a szereplőknek.

A szerződötések már megkezdődtek s mindjárt az elején érzékeny veszteségről referálhatunk amennyiben *Kapossy Józsa* Krecsányihoz szerződött Temesvárra. Nem tudjuk mi indította a kisasszonyt arra, hogy bennünket ilyen hamar itt hagyjon, azt hisszük nem lehetett panasa a közönségre, mely őt minden alkalommal kitüntette. Ha a sajtó egy részének magatartása vette el kedvét, tudhatná, hogy ebben a közönségnek semmi része nincs.

Egy jó ismerősünkről olvastunk a „*Temesvári Zeitung*”-ban. Ez öreg újság Margó Zelmát dicséri azon alkalomból, hogy Bokornak a „*Gyerek asszony*” című színműve került színre, a cím szerepben Margó Zelmával. A nevezett lap az ő játékaról a többiek között írja: „a cím szerepben par excellensként kitűnt mint szubrett és népszínmű énekeső Margó Zelma kisasszony oly mértékben, minőt mi e színpadon évek óta nem láttunk. Elragadó temperamentumával, tuláradó kedélyességgel és pikáns gratiával adta Margó kisasszony az ő háládatos szerepét s e mellett megtudta oldani szerepének drámai oldalát is. Minden jelenet után hatásos kitapsolásban részesült; legtöbb dalát megkellett ismételnie és a közönségnek be kellett ismernie, hogy egy új kedvenczet nyert.”

* **A bajazzók,** Leoneavallonak, a hírneves olasz zeneszerzőnek nagy sikereket aratott két felvonásos operája Radó Antal fordításában holnap este kerül először előadásra színházunkban. Az opera szízséje és zenéje is abba a zsánerbe tartozik, a melyikbe a Mascagni „*Parasztbecsület*”-je. Mindkettőben a féltékeny, szangvinikus olasz férj féltelen szenvedélyére van bázírozva az esemény s mindkettőnél az olasz tör ad a darabnak tragikus befejezést. A bajazzók meséjét különben ismerjük a már nálunk előadott „*Tabarin feleségé*”-ből. A féltékeny és bosszuálló komédiás nyíltszínen, a közönség előtt szurjale hülsen feleségét, míg a közönség azt hiszi, hogy a gyilkosság a darabhoz tartozik. A nagyhatású operában a főbb szerepeket a következők töltik be: Nedda (a színpadon Colombina komédiánő) B. *Ruzsinszky* Ilona. Canió (a színpadon Pagliaccio, a társaság feje) *Bejczy* György. Tonió, a bamba (a színpadon Taddeo komédiás) Békéssy Gyula. Peppó (a színpadon Arlechinó komédiánő) Kállay Lujza. Silvio pór Rubos Árpád.

Novemberi mesék.

I.

(*Ahogy néhai kollégáink megírták.*)

Elemér boldogtalanul szeretett. Szépét — oh, milyen szép és milyen bájos volt! — szépét a gögös Brunó örgróf vezette oltár elé és Elemér csak a szemközti domb magaslatáról nézhette a vártemplomból kikanyargó násznépet. — Judith hófehér mirtuskoszorút viselt és Elemérnek elfacsarodott a szíve, amikor a Koszorus leányok selyem és trlatán uhái közül a szépe bánatos szemei fe-

léje csillogtak. Ah, nyájas olvasó, Elemér sirva borult le később a templom hideg köveire és míg a ködből a szent szüz csillaga szeliden intett neki, így sóhajtott föl az alkonyat homályában:

— Meghalok, mert a szerelmesem a másé lett! . . .

De mielőtt az utolsó lépésre elszánta volna magát, Elemér fölkereste még az agg Boldizsár apót, a fehérszakállas, kegyeséletű remetét, aki forrásvizet ivott és esiperkegombával táplálkozott, de ájtatosan imádtá az urat harmincz hosszú esztendeje. A boldogtalan ifju elpanaszolta bánatát az erdők agg remetójének és a vén Boldizsár apó szóltalanul támasztotta fehér szakállát göresös, megbarnult botjára. És mikor Elemér kiöntötte előtte a szívet, így szólt a vén remete, komor szentvelen bariton hangon:

— Nézz körül, oh fiam, a természetben, az Isten e tanulságos alkotásában keress gyógyító irt a sebeidre. A madarak elköltöztek fészükéből, az erdő, a mező s a rét ezer virága haldokolva várja a gyilkos szél közeledtét. Reggelenkint dér csipi meg az ágakat és ájtatos utamban minden nap holt madarakat talállok a zizegő avar között. A halál napja ez, édes fiam, a halottaké, akik csöndesen, érzések és indulatok nélkül pihennek az elszáradt pázsit alatt. Mindannyi szeretett, amíg idefenn járt — és nézd, mi nyugodtan és fájdalom nélkül fekszenek odalenn, az édes anyaföld öleiben. . . Miért lennél hát boldogtalan, édes fiam? . . . Te is csak el fogsz mulni, mint ők, akár szerettek idelelni, akár te szerettél reménytelen. A hangya, aki nem tudja tovavinni a szalmaszálat, fontosabb a bölcs természet szemében, mint a te nagy szívbéli fájdalom. . . Sétálj végig a hervadó mezőkön és barátkozz meg az elmulással, amelynek csöndes melankoliája fölötted borong. És felejtsd el Őt és bocsásd meg neki fájdalmadat, mert ő is csak semmi és porszem a nagy Alkotó képében. . . Felejtsd el és imádkozzál érte. . . És most az ég vezéreljen, édes fiam. . .

Elemér könyezve hallgatta az agg bölcs szavait, aztán gondolkodva ment végig a hervadó mezőn, a melynek levelei zizegtek a lábai alatt. És ime az elmulás méla költészete szelid, bánatos megnyugovást esöpögtetett zaklatott szívébe . . .

II.

(*Ahogy mi megírjuk.*)

Bandi szerette a kis főispán-fruskát, de Katinka, a ki jukker-leány volt, ősz elején férjhez ment bicói Szabó Tamáshoz, a bácskai milliomos fiához. Bandi csak szegény jogtudor volt, a kinek a nyakkendőin és az államtudományi szigorlatán kívül alig volt valamije a földtekén és ő mégis azt a botor kis álmodtáplálta, hogy Krisztich Katinka a felesége lesz . . . Mikor egy csuf őszi napon a kávéházi sarokasztala mellől a hazatérő násznépet végignézte, a szegény Bandi keserűen konstata, hogy a romantikus szerelemnek épp úgy mindörökre vége, mint a néhai görög isteneknek . . .

Bandi ez estén az orfeumba ment, mivel régi tapasztalásból tudta, hogy bátyja, a vén Boldizsár, harmincz év óta ott tölti az éjszakáit. Boldizsár egy javíthatlan vén lump volt, aki esténként forintjával vásárolta a fehér szegfűket, s gyakrabban gondolt Cliquot ur bánatos özvegyére, mint az isteni gondviselésre. Bandi nem esalódott a bátyja csakugyan ott ült az elsőemelet proscénium páholyában, egy előkelő hölgygel társalogva, aki esténként Mariska név alatt szokta konstata, hogy a Maros vize nem igen erőlteti meg magát a gyors és rohamos folyással. . .

Mikor Boldizsár bácsi az őcsese panaszát végig hallgatta, mindenekelőtt egy sárga chartreuset öntött neki, aztán megkínálta egy dohánylevelekből font buzogánnyal. És megtörtévé e komoly előkészületek, így szólott a Somossi-Mulató vén bölcsé:

— Nézz körül, te csacsi, a természetben és kaczagd ki magadat együgyű szentimentalizmusodért. Az Operában már vendégszerepelnek a külföldi vendégek és a Váci-uteza, a Koronaherezeg-uteza minden délben csakugy hemzseg a szebbnél-szebb asszonyoktól. A szalmaözvegyek már visszaköltöztek fészkeikbe és a kávéházak elől sorra elszedték az oleandereket és a pálmákat . . . És éjjeli utamban már mindennap elhullott joghallgatókat talállok. Az élők szezonja ez, édes fiam, az élők, a jókedvűek és viveurök édes, megfizethetetlen évadja . . . Miért lennél hát boldogtalan, kis csacsi? . . . Nézz körül a páholyokban és a földszinten, — ez ifjak kivétel nélkül boldogtalanul szerettek és most kivétel nélkül együtt éneklék Grettl kisasszonnyal a Kvizi-Kvázit és a Dragonert . . . Te is csak énekelni fogsz, mint ők és te is meg fogod inni hajnalonkint a grogot és az abszinthet. . . Sétálj végig a mosolygó Koronaherezeg-utezán és barátkozz meg azzal a gondolat-tal, hogy nemesak a törvényes házasságban virulnak a szerelem rózsái . . . Es gondold rá és járj el szorgalmasan a zsurjaira, mert ő is csak engedelmes porszem a nagy alkotó kezében. Idd meg nála félőtkor a teádat, vigy neki rózsát és Kuglerbonbont és táncolj vele minél több szuppé-esárdást, mert hidd meg, sohasem lehessen tudni, hogy mikor áll be hirtelen a katasztrófa . . . Udvarolj neki és imádd . . . És most kotródj, mert nem érek rá . . .

Bandi figyelmesen hallgatta a vén korhely szavait, aztán füttyörészve végig ment a páholyfolyosón, a hol sokan és nagyon jókedvűen énekeltek a népszerű Kvizi-kvázit . . . És ime, jóleső megnyugvás költözködött zaklatott szívébe és a szemével ravaszul csipetve gondolt a Katinka asszonyos szépségére . . .

Faun.

CSARNOK.

Hinkó és Maritta.

(Elbeszélés.)

Írta: **Palotás Fausztin.**

Mikor Hantházán hire ment, hogy az özvegy Paraginé Margitját, Báthi Ervin, a dugszagdag megyei utibiztos fia oltárhoz vezet: gunyos panaszokban és megjegyzésekben tört ki a kisvárosi szívek keserősége.

Ez aztán a szerencse! Epéskedett a jegyzőné, három jól nevelt, formás kisasszonynak gondos mamája. Nincs abban a leányban egy szemernyi kellem, elkésett onnét, hol a szépséget osztogatták. Az a világlátott gavallér mit szerethetett rajta?

A postamesterné sem nyelte el a megjegyzését. De ő más hurt peugtetett.

— Hiszen ez a hóbertos gyerek nem is Margit, hanem huga, a sokkal csinosabb Elvira körül forgolódott. Ugyancsak bolonddát tett mindnyájunkat!

A megszólás fullánkja helyére talált, de nem árthatott, mert az esküvő hamarosan megtörtént, s a boldog pár még azon a napon Bára utazott, hogy elfoglalja helyét a családi házbán. Uri kényelem és magány várt ott reá.

Margit nagyon elfogult volt a válás perezeiben. Piros arcza szint cserélt; nagy fekete szemei csodás tűzben égtek. Utoljára

Elvirát ölelte át s a szeretet melegével bucsuzott el tőle.

— Te nem osupán testvérem: mindenem voltál. Jéjj mielőbb, látogass meg bennünket. Ünnepe lesz az érkezésed, öröm a nálunk való tartózkodásod.

Elvira két évvel volt fiatalabb nővérénél, Együtt nevelkedtek, fejlődtek; az özvegy anyja százféle gondjai mellett egymásra voltak utalva. Apjuk halála után az alig serdülő Elvirát, jómódu nagynénjük vette magához, különböző keesegtető biztatások mellett lányul fogadta. A jólelkű rokon nem soká tűrte meg maga mellett. Hazaküldte azon ürügy alatt, hogy megférhetlen természetű, durezás, jó szóra nem hallgat, parancsot nem ösmer.

Elvirán a legkisebb felindulás sem látszott. Mosolygott, mintha pár órával előbb térdelt volna a pap előtt. Titokban Ervinre pillantott, ki a koesi hágesóján áilva, jókedvű barátsággal üdvözölte a kapu elé csődült násznépet.

Gombházi ur, a jegyző, míg a bucsuzás tartott, fanyar képpel suttogott életpárjával, ki előkelő állásánál és helyzeténél fogva a nászasszonyi tisztet viselte.

— Ez a Báthi gyerek valóban szép fiatalember. Tartása előkelő, nemes: arca derült, nyílt; az ifjuság heve, ereje, ruganyossága ri ki minden mozdulatából. A hira azonban jobb is lehetne. Uri tempói mellett ő a feje a léha, dorbézoló társaságoknak. Ő rendezti a megyegyűlések eszem-izsomjait, híres ivó, nagy kártyás. Egy kis vagyonnak hágott már a nyakára. A családi élet nyugalma, szelid örömei bizonyára átváltoztatják, elsöprik rossz szokásait és ha felesége bánni tud vele, a legjobb férj válhat belőle! . . .

Guny volna azt állítani, hogy a derék hantházaiak beléletét változás, osemények tarkítják. De azért történhet ott is olyasmi, mely egy házasságot könnyen háttérbe szoríthat, vagy elfelejtet. Utóvégre mit bántja az valaki lelkiismeretét, ha egy boldoggal több van e sivár világon.

Történt ugyanis, hogy az ősz kezdetén midőn minden bokor már szállást nem adhat, egy vándor szintársulat vetődött Hant-házára s a kaszinó „nagytermében” tartandó előadásokra, hektografozott falragaszok útján hivta föl a „hazafias közönség” figyelmét. Városkánknak számottevő az intelligenciája, mely a jegyzőné indítványára elhatározta, hogy a társulatot erkölcsi és anyagi támogatásban fogja részesíteni.

E dicséretes határozat Gombháziné vasárnapi uzsonnáján történt. A hölgyek még együtt voltak s a házikisasszonyok barátónikkal: a postamester lányával, a községi tanító-nővel és Elvirával épen azon tanakodtak, hogy alkalmas udvarló híján, gyertyagyújtásig miféle szórakozással öljék meg az időt, midőn a eseléd jelentette, hogy a szinigazgató ur bebocsátásért esedezik.

A jelentés szives tudomásul vétetvén alacsony, sovány, beretvátlan képű emberke lépett mely hajlongás közt a szobába. Bokáig érő kopott fekete kabát lógott rajta és hogy elegáns megjelenését szó ne érje, a külső zsebéből piros kendő csücske kandikált ki, a gomblyukban pedig dupla szegfü hivalgott.

A szokásos udvariaskodások után elkezdett sóhajtozni s nehéz panaszban tört ki.

— Üldöz a sors, a végzet! Azt írja a drámai primadonnám, hogy ne is várjam a társulatomhoz, nem küldtem neki száz forint előleget, hát máshová szerződött. A megnyitó előadást nem tarthatom meg nélküle! A feleségem ugyan pótolhatná, mert nagy művésznő; de tul van a hatvanon s egy tízönhat éves leányszerepben nem mindenki-

nek tetszhetne. A közönség kegyes pártfogásának jutalmául gyönyörű darab került volna színre. „Hinkó a hóhérlégy és Maritta a hóhérléány!” Remek czim, nagyszerű mű, isteni szerepek! Nagyságos asszonyom, én tüstént megbolondulok.

— Azt ne tegye! Riadt föl Gombháziné, megilletődve. Hát vegyen elő más darabot a megnyitásra.

— Lehetetlen, én teremtem, lehetlen! Az első előadás jövedelméből fognám csak a szükséges szinpadikellékeket beszerezni. Galád nyarunk volt. Burgonyát ettünk és száraz kenyeret. Pedig mennyi köztünk a művészi erő! Nagyságos asszonyom, segítsen rajtunk.

(Folyt. köv.)

Szerkesztői posta.

Sz. L. Helyben. Nagyon csodálkozunk hogy ön levelével a szerkesztőhöz fordul, holott tudnia kellene, hogy a szerkesztőség és a kiadóhivatal két különböző valami. Ön helytelennek tartja, hogy a *Simli Mariska* cikkelyét felvettük lapunkban. Ha ez az Ön esztetikai érzékét sérti, legyen szives a kiadóhivatalhoz fordulni. A szerkesztőségnek semmi köze a nyilttér rovatához. Az említett cikkelyt mint lapunk egyik legközelebbi számának szerkesztői üzenetei közt említettük *Simli Mariska* azon kéréssel küldte a szerkesztőhöz, hogy azt közölje a lap szellemi részében. A szerkesztő ezen kérést nem tartotta teljesíthetőnek azért, mert lapunk irányával nem tartotta összeegyeztethetőnek a nyilatkozat hangját és tartalmát. Ennél többet a szerkesztő nem tehetett. — *Simli Mariska* beadott közleményét a kiadóhivatal vette fel és ebbe a szokott megállapodáshoz képest a szerkesztőnek semmi beleszólása. Ez tisztán üzleti ügy, melyből a szerkesztőnek se haszna, se kára nincs, legfeljebb az a kellemetlensége, hogy uton-utfélen interpellálják a végből, hogy miért közölte a lap *Simli Mariska* cikkelyét. Vegye tehát szives tudomásul nemcsak Ön, hanem mindazok, kik ezen a szerkesztőre nézve igen kellemetlen dolgot még most is emlegetik, hogy mindazon közleményről nem felelős a szerkesztő, melyek neve után jelennek meg, sőt ezek megjelenéséről csakis akkor van neki is tudomása, midőn a lap kikerül a nyomdából. A szerkesztő csakis a szellemi részt vezet s annak minden egyes betűjéért felelős, ellenben a neve után megjelent közlemények a kiadóhivatal ügykörébe tartoznak. Szolgáljon e válaszuk egyszermind felelettül azon levelére, melynek nagyon kocsmai izü hangja van. Csakis azért nem felelünk az ön stílusában, mert mi növelni és nem rontani akarjuk olvasóink esztetikai érzékét. Ezt bizonyítja lapunk iránya, tartalma s az olesó népszerűség vadászata sohasem fog bennünket az ellenkezőre csábitani. Ezen Önnek adott válaszukból kifolyólag egyben felkérjük lapunk olvasóközönségét, hogy **nyilttéri közlemények ügyében ne a szerkesztőséghez forduljanak, hanem a kiadóhivatalhoz.**

S. M. Helyben. A vers gyöngé és így sajnálatunkra nem közölhető.

M. Helyben. Az ön által említett ügybe érdemlegesen csak akkor szólunk bele, ha az a bíróság elé kerül. Akkor megmondjuk, hogy miképpen vélekedünk az egyesekről.

Halottak napján. A kegyelet sokkal szentebb, hogysem azt olyan irgalmatlanul rossz verssel profanizálni merészkednénk, mint az ön beküldött betűhalmaza.

Cs. J. Nádudvar. Köszönjük, s tudósításait a jövőben is kérjük.

Leár. Kérdéseire a következőkben válaszolhatunk. 1. Az illető nős ember, gyermekei nincsenek. 2. Kérésével forduljon Tergina

Gyula dr. kir. tanfelügyelőhez Szegedre, ki szivesen megadja a további utbaigazítást. 3. Versek nem kérünk, inkább rövid tárcákat. 4. Idővel, a tűzpróba kiállása után adunk honoráriumot. 5. Kosarat kapni, kivált szép leányoktól nem szégyen. Nagy hadvezérek is veszettek már csatákat szép szemekkel szemben. 6. A kibukott és ujonnan megválasztott képviselők nevét a választások befejezése után hozni fogjuk. 7. A szerkesztő köszöni a bókot és az ön által helyeselt irányban fog haladni a jövőben is.

Debreczeni városi színház.

Folyó szám 38.

Bérlet 28. sz.

Hétfőn, 1896. november 2-án:

Fekete gyémántok.

Regényes dráma 5 képb. Irta: Jókai Mór.

Holnap kedden, 1896. november 3-án,

(páratlan bérletben): Itt először!

Bajazzók.

Dalmü 2 felvonásban. Irta: Leonecavallo.

A telefon hálózathoz újabb beléptek:

Dávidházy Kálmán könyvkötészete, Sántha György asztalos, Kuhn Józsefné fűszerüzlete, Wiener Adolf és Társa zsáküzlete, Kohn Lajos hatvan utcai fűszerüzlete, Kohn Lajos várad utcai fűszerüzlete, Spitzer Jakab csicsagói bizomány üzlete, Térey József olaj és festékárú üzlete, Dr. Márton Kálmán ügyvéd, Fedor Jenő szénüzleti irodája, Békéssy Róza és Fuchs Ede szappan gyára, Spiegel Mik a mosóintézete, Kulturmérnöki hivatal, Szabó Zsigmond fűszerüzlete.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1896. október hó 1-től.

Egységes vasuti idő szerint.

Debreczenből indul:	6. p.
Budapest felé (gyorsvonat)	reg. 8 40
Budapest—Nagyvárad felé	d. u. 12 36
Budapest—Nagyvárad felé	este 10 31
P.-Ladány—Nagyvárad-felé *)	d. u. 3 48
P.-Ladányig (minden kedden)	déli 12 —
Csak P.-Ladányig vegyes vonat.	este 8 15
Szatmár—M.-Sziget felé	d. u. 4 07
Szatmár—M.-Sziget felé	este 8 —
Szatmár—M.-Sziget felé	éjjel 3 05
Csak Szatmárig	reg. 5 30
Miskolcz—Kassa felé	reg. 8 25
Miskolcz—Kassa felé	este 8 10
Szerencs-S.—A.-Ujhely-Kassa felé	d. u. 4 02
H.-Böszörmény—Büd- Sz.-Mihály-felé	m. áll. v.-tól vásártérről reg. 5 28 reg. 5 51
	m. áll. v.-tól vásártérről d. u. 3 57 d. u. 4 10
Füzes-Abony felé (m. áll. v.-tól)	reg. 4 42
„ „ „ (vásártérről)	reg. 5 —
Ohat-Kócs-Polgár felé m. áll. v.-tól	d. u. 4 12
„ „ „ (vásártérről)	d. u. 4 24
Derecske—Nagy-Léta felé	reg. 8 35
Derecske—Nagy-Léta felé	d. u. 4 17

*) P.-Ladánytól gyorsvonat.

Kiadó és laptulajdonos:

„Csokonai” nyomda és kiadó részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: **Koncz Akos.**

Nyilttér. *)

A zsurnalisztika piszokja czim alatt a „Debreczeni Hirlap” tegnapelőtti száma a magyar hirlapirodalomban még eddig példátlan módon minden igaz ok nélkül engem támad meg a „Debreczen”-ben Márk Endre urra vonatkozólag megjelent sértő közlemény miatt. Kérem a tekintetes Szerkesztő urat, adjon helyet becses lapjában azon kijelentésemnek, hogy nekem ezen cikk megjelenésében sem-

*) E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

miféle részem nincsen, annak tartalmával sem hangjával semmiféle szolidaritásban nem állok; a mi pedig a Debreczeni Hirlapban ellenem elkövetett büncselekményeket illeti, azok miatt a feljelentést a sajtóbírósnál úgy a saját egyéniségem, mint az általam betöltött állás reputációjának megóvására már be is adtam. — Tiszta lélekkel várom polgártársaim ítéletét.

Debreczen, 1896. november 2.

Tisztelettel:
Szabó József
főszámvevő.

983-1-1

2564.

Eln. 1896.

Pályázati hirdetmény.

A vezetésem alatti debreczeni kir. törvényszéknél kinevezés következtében megüresedett törvényszéki orvosi állás betöltése czéljából kir. Igazságügy minister ur Ó nagyméltóságának 1896. évi október hó 24-én 58981/896. I. m. II/A szám alatt kelt magas rendelete alapján pályázatot hirdetek.

Felhívom tehát mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy életkorukat, szakképzettségüket, eddigi alkalmaztatásukat és hivatásszerű foglalkozásukat, valamint nyelvmisereiteket igazoló okmányokkal felszerelt, sajátkezűleg írott s szabályszerűen felbélyegzett pályázati kérvényeket jelen hirdetménynek a Budapesti Közlöny hivatalos hírlapban leendő 3-adszori megjelenésétől számított 28 nap alatt, még pedig a közszolgálatban levők hivatalfőnökök útján, hozzám annál bizonyosabban adják be, mert az elkésztett kérvények figyelembe nem vétetnek.

Debreczen, 1896. október 29-én.

Igyártó Sándor,
kir. törvényszéki bír.

988-3-2

818. sz.

1896.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. bíróságnak 14136/1896. P. sz. végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Grün Ignác budapesti cég részére Buzágh János debreczeni lakostól 167 frt 34 kr. tőke, ennek 1896. évi április hó 30. napjától számítható 6% kamatai és eddig összesen 13 frt 82 kr. perköltség erejéig 1896. évi május hó 28-án bíróság lefoglalt és 1886 frt 50 kr-ra becsült bolti áruk és üzleti felszerelvényekből álló ingóságok 1896. évi november hó 3-án délelőtti 9 órakor kezdetét veendő és Fő-utcán, 1822. számú háznál Josef Pichler et Söhne gráci gyáros 112 frt 24 kr. követelése kielégítése végett és egyidejűleg megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Debreczen, 1896. évi október hó 13-án.

Török Péter,
bírói kiküldött.

992-1-1

Férfi ruhákra

Peruvien, Tricot, Doscin, brassói
és gácsi

divatposztók

olcsó szabott áron kaphatók

Szabó Lajos Fiai

özégnél, 973 0-69

Debreczen, Rózsater.

Arany érem!

Arany érem!

Kárpáti mellszörp

köhögés ellen

mell- és tüdőbetegék részére.

Ezen szörp mell- és torok-bajoknál, elnyálkásodás, rekedtség, idült hurut, inger és számkökögés, nehéz lélegzés, tüdővész. továbbá általános és gyomorgyengeségnél legjobb sikerrel használtatik.

A mellszörp gyermekeknek is adható. Egy nagy üveg ára 80 kr., egy kis üveg 50 kr.

Kárpáti mellpasztillák.

Ezen pasztillák a Magas-Tátrán található gyógyfüvek- és gyökerekből készülnek, szintén legjobb sikerrel használtatik a fentebb felsorolt betegségeknél. Egy doboz ára 25 kr.

Kárpáti melitea.

Egy nagy csomag 40 kr., egy kis csomag 20 kr. Szintén kitünő sikerrel használtatik a fentebb felsorolt betegségeknél.

Valódi minőségben kapható a készítő Molnár Lipót gyógyszerésznél Kassán. Debreczenben Tóth Béla gyógyszerárában (Tisza-palota).

980-25-7

Csicsó Lajos

fűszerüzletében

egy jó házból való

13-14 éves fiu

tanulónak felvétetik.

990-2-1

Ujdonságok

az őszi és téli időnyre

Divatos női ruhaszövetekben,

Szines selymekben,

Legujabb diszekben, 972 0-68

mosó velezekben,

Téli nagykendőkben,

nagy választékban érkeztek raktárra.

Szabó Lajos fiai,

Debreczen, Rózsater.

Szeplő, májfoltok és az aroz minden tisztátalansága ellen legjobb szer a

Dr. Sichulsky arozkenőcse.

Egy tégely ára 50 kr.

Kitünő hatású bedörzölő szer csusz, köszvény és derékfájás ellen, rándulás vagy hülés okozta ideg- és izom fájdalmakat biztosan megszünteti a ma már nagy elterjedtségnek ösvendő

PARADIOSOM SZESZ

nagy üveg 1 forint, fél üveg 50 krajczár.

Köhögés, rekedtség, náthaláz ellen biztosan hat a

Dr. Balassa melitea,

egy doboz 20 kr.

Felsorolt szerek kaphatók

FÜLEKY PÁL gyógyszerárában

DEBRECZEN, Péterfia.

982-25-1

K O M M E R

„METROPOLE“

szálloda

BUDAPEST, Kerepesi-ut 58.

a villamos vasut és a lóvasut, valamint a közp. pályaudvar és a népszínház közvetlen közelében, ujonnan berendezett, a kor követelményeinek minden tekintetben megfelelő szálloda, felhuzó géppel, villámvilágítás- és gőzfűtéssel az összes helyiségekben. Szobaárak: 1 frt 60 krtól feljebb, beleértve fűtést, világítást és kiszolgálást, a miért külön felszámítások nem eszközöltetnek.

989-4-1